

منشأ واقعی قدرت حکومت اسلامی حضور مردم است

یک استاد دانشگاه در درسگفتار اندیشه سیاسی امام علی(ع)...

یک استاد دانشگاه در درسگفتار "اندیشه سیاسی امام علی(ع) در نهج البلاغه" با بیان اینکه استبداد به رأی در مقابل مردم قبل از آنکه دشمنی مردم را برپیانگیزاند دشمنی خدا را در پی خواهد داشت، گفت: منشأ واقعی قدرت حکومت، حضور مردم است. به گزارش خبرگزاری مهر، پنجمین جلسه از درسگفتارهای اندیشه سیاسی امام علی(ع) در نهج البلاغه با تدریس دکتر فرزاد جهان بین، استاد دانشگاه بین المللی امام خمینی(ره) با بررسی موضوع «جایگاه مردم در حکومت اسلامی» در نهج البلاغه برگزار شد.

دکتر جهان بین در ابتدا و قبل از ورود به بحث این سؤال را مطرح کرد که ساختار قدرت در نظام اسلامی چگونه است؟ و در پاسخ به این سؤال با استناد به دیدگاههای مطروحه از سوی امیرمؤمنان بیان داشت که ساختار قدرت عمودی نیست و اینکه حاکمان اعمال کننده قدرت و مردم پذیرنده باشند؛ از منظر امام علی(ع) مردود است. وی افزود: از نظر امام علی(ع) حکومت امانتی الهی است و در سلسله طولی همه در مقابل خدای متعال پاسخگویند و از این رو استبداد به رأی در مقابل مردم قبل از آنکه دشمنی مردم را برپیانگیزاند دشمنی خدا را در پی خواهد داشت. امام علی(ع) به مالک اشتر می فرمایند: هرگز در به مردم نگو که من امر شده ام، پس امر می کنم و شما باید اطاعت کنید. وی در همین مورد گفت: کارگزاران حکومت اسلامی، هیچ وقت کاری را بدون توضیح انجام نمی دهند و مردم را از علت مطلع می کنند.

این استاد دانشگاه در ادامه و قبل از پرداختن به جایگاه مردم این سؤال را مطرح کرد که نوع نگاه به مردم در نظام اسلامی که نظامی امانتی است و پاسخگو باید مشحون از رحمت و لطف و اعتماد باشد. حضرت امیرالمؤمنین(ع) می فرمایند: «کارگزار حکومت اسلامی، هیچ وقت از عقوبتی که مردم را می کند دچار بهجت و شادی نمی شود و بر عفوی هم که می کند احساس پشیمانی نمی کند.»

جهان بین، در ادامه درسگفتار به نقش مردم در برابر حکومت اسلامی پرداخت و در این باره سه نقش «ایجاد»، «بقا» و «نظارت» را برشمرد.

این استاد دانشگاه در مورد وظیفه "ایجاد حکومت اسلامی" به روایتی از امیرالمؤمنین(ع) اشاره کرد که می فرمایند: «پیامبر(ص) به حضرت امیر(ع) فرمود که علی، ولایت امت من، حق توست. اگر به درستی تو را ولی خود کردند و تو را خواستند و با رضایت به تو به وحدت رسیدند، امرشان را به عهده گیر. اما اگر در مورد تو به اختلاف افتادند آنان را به خواست خود واگذار.»

جهان بین در مورد وظیفه دوم مردم که «بقای حکومت» بود، گفت: «همان طور که تشکیل حکومت منوط به حضور مردم است، بقای حکومت نیز منوط به مردم است و منشأ واقعی قدرت حضور مردم است. چنانچه علی(ع) فرمودند: «لا رای لمن لا بطاعه»، البته هه، تأکید کرد که نابد ممان، نظ اکثرت ه نظ عده اء، خاص ه ذء، نفهذ تفکک قائا، شد. وی در انتها، بحث نظارت مردمی را عنوان کرد که وجود آن موجب پویایی و رشد نظام اسلامی می شود.